

PALMSÖNDAGEN

DOMINICA PALMARUM

Epist: Fil 2: 5-11, Evang Joh 12: 1-19, Predikotext: Matt 26:17-30. Predikan av komminister Lars Borgström (LFS)

KRISTUS RIDER IN I JERUSALEM – DET NYA FÖRBUNDETS MÅLTID

Palmsöndagen handlar om Jesu intåg i Jerusalem och om hur folket då hyllade Honom som Davids son och Profeten (Matt. 21:1-11). Folkets hyllningsrop och bön om räddning (Hosianna betyder ”Herre, rädda, fräls!”) blev som ett litet svagt preludium till den stora lovsången i Himmelen, då den stora vita skaran - även den med palmblad i händerna - skall sjunga ”Frälsningen tillhör vår Gud, Honom som sitter på tronen, och Lammet” (Upp. 7:10).

Men andra årgångens predikotext, som vi nu skall stanna vid, behandlar en händelse som inträffade fyra dagar senare, på torsdagskvällen. Denna händelse utgör inledningen av den brygga, den mörka övergång som lidandet och försoningsdöden innebar, innan Jesus som den förstfödde bland många bröder (Kol. 1:18) kunde gå in i den eviga härligheten. Jesus hade sagt att innan detta skedde skulle Han utlämnas åt hedningarna, hånas, gisslas och korsfästas (Matt. 20:19) - och nu, på skärtorsdagskvällen, sattes *redskapet* för detta förräderi i rörelse. I versen före vår predikotext läser vi om Judas: ”Och från det ögonblicket sökte han efter ett lämpligt tillfälle att förråda Jesus”.

Förraderiet

Jesus firade påskalammsmåltiden tillsammans med sina lärjungar. Det var den sista i gamla förbundets tid. Vad denna måltid hade förebildat skulle nu gå i fullbordan. Det sanna försoningsoffret, som var Jesus själv, skulle nu frambäras till hela världens frälsning. Nu skulle Jesus börja en ny påsk i sitt rike. Han längtade efter att Hans egna, som Han älskade, för evigt skulle vara Hans gäster vid måltiden i Hans himmelska rike. Han sade om denna måltid: ”Jag har längtat mycket efter att äta detta påskalamm med er, innan mitt lidande börjar. Ty jag säger er att jag inte kommer att äta det förrän det får sin fullbordan i Guds rike.” (Luk. 22:15-16) – eller som Han sade om vinet: ”Från denna stund kommer jag inte att dricka av det som vinstocken ger, förrän på den dag då jag dricker det på nytt tillsammans med er i min Faders rike” (Matt. 26:29).

Men, tragiskt nog, vid det himmelska bordet skulle en av de lärjungar som nu satt till bords med Honom saknas: förrädaren. Därför gav Herren Jesus detta vemodiga vittnesbörd: ”Amen säger jag er: En av er kommer att förråda mig.” Han sade inte till Judas: ”Du skall förråda mig.” Ännu en gång, den allra sista, sträcker sig Hans kärlek efter det förlorade barnet. Detta ”en av er” måste tränga till mærg och ben på den lärjunge som var den förbannade. Kanske blev också Judas för ett ögonblick oense med den fiende åt vilken han överlämnat sig och försökte frigöra sig ur satans våld. Men detta skedde då bara för att han sedan så mycket hårdare skulle fjättras i den ondes bojar.

Lärjungarna såg på varandra, och den ene efter den andre ställde den ängsliga frågan: ”Inte är det väl jag, Herre?” De älskade sin Herre och bävade för blotta tanken på ett sådant nidingsdåd. Men under känslan av egen svaghet fruktade de ändå för sig själva. En sådan rädsla för egen svaghet, eller skall vi kanske säga rädsla för styrkan hos det egna köttet, är hälsosam och borde präglade varje kristen. Vi skall ju ha all vår styrka i Herren.

Jesus sade till sist: ”Den som doppade handen i skålen tillsammans med mig, han skall förråda mig. Människosonen går bort, som det står skrivet om Honom, men ve den människan, genom vilken Människosonen blir förrådd. Det hade varit bättre för honom att han inte hade blivit född.”

Johannes berättar i sitt evangelium, att när Judas tagit emot bröststycket, ”for satan in i honom” (Joh. 13:27). Jesus sade då åt honom, att han skulle gå och göra det han tänkte göra. Ingen av lärjungarna förstod ännu, att Judas var förrädaren (de trodde han skulle gå iväg och köpa något eller kanske ge något till de fattiga, eftersom han var kassör, Joh. 13:29). Judas lämnade salen, och det var natt - en natt som för Judas förebådade det eviga mörkret. Natt var det också i hans hjärta, eftersom ingen stråle av nåd från Jesus mer skulle tränga ned där.

Förtappelsen

Jesus ropade inte ve över sig själv. Han visste att Hans väg skulle gå genom lidande till härlighet efter det frälsningsrådslut Han slutit med Fadern och den Helige Ande. Nej, veropet gällde den som skulle förråda Honom. Om det hade funnits en slutlig räddning ur det plågorum, dit Judas nu ilade, hade hans födelse till världen ändå varit en vinst för honom. För även tusen år av pina kan uthärdas, när man därefter har en evig salighet att vänta. Men Jesus säger: ”Det hade varit bättre för honom att han inte hade blivit född!” Så allvarligt menar Jesus det med sina tillsägelser om den eviga elden och den eviga pinan (Matt. 25:41, 46), om den mask som inte dör och den eld som inte utsläcks (Mark. 9:45-48).

T.o.m. Judas var fräck nog att instämma i de övriga lärjungarnas fråga. ”Rabbi”, sade han, ”inte är det väl jag?” Han kallade Jesus förtroligt ”Rabbi”! Jesus svarade: ”Du har själv sagt det.” Det var detsamma som att säga: ”Ja, det är du.” Detta var det ögonblick då Judas så att säga växlade vigselring med avgrundens furste, med vilken han redan förut hade trolovat sig. Judas hade undan för undan öppnat sitt hjärta för satan och blev nu slutligen ett hjärta och en själ med sin Rabbis, sin Mästares, huvudfiende.

Satan vet vad som väntar honom inom kort: den eviga elden. I ursinnigt raseri och hatisk avundsjuka försöker han att dra så många människor som möjligt med sig ned i avgrunden. Här lyckades han skörda ännu ett offer. Judas blev verkligen ”fördärvets man” (Joh. 17:12), och slutade sedan sitt liv som en självmördare (Matt. 27:3-5).

Det nya förbundet

Kvällen för det gamla förbundets sista påskalammsmåltid var också nya förbundets första nattvard. I den natt som vår Herre Jesus Kristus blev förrådd, under det att mörkrets makter redan var i rörelse, satt Han vid nattvardsbordet och sade: ”Nu är Människosonen förhärligad” (Joh. 13:31). Människosonen började nu vandringen till sin härlighet. Han sade: ”Är nu Gud förhärligad i Honom, skall Gud också förhärliga Honom i sig själv, och Han skall snart förhärliga Honom” (Joh. 13:32). Snart – nämligen efter tre dagar.

Men det Jesus förvärvat och tillkämpat sig på korset har Han förvärvat och tillkämpat åt oss. Det var för vår skull Han blev människa, för att vi skulle vara medarvingar till Hans härlighet. Han längtar så efter att få ge den förvärvade skatten, syndernas förlåtelse, liv och salighet åt de sina, som Han älskar så mycket.

På vilket sätt tillförsäkrar Han dem nu denna skatt? Det är inte nog för Honom att säga till sina lärjungar: ”Eftersom jag har tagit på mig era synder och genom lydnad och lidande betalt er skuld, har ni, om ni tror på mig, era synders förlåtelse.” Han gör också vad Han säger och ger dem evigt liv och införlivar dem med sig i sin härlighet, då Han ger dem sig själv i nattvardens bröd och vin. Visserligen var detta ännu till största del en alldeles fördold välsignelse för lärjungarna, men i kärlek till sin Mästare tog de emot den skatt som gavs dem.

Dock kan fortfarande otron utestänga en nattvardsgäst från måltidens välsignelser. Judas fick ett doppat bröststycke (Joh. 13:26) men gick förlorad. På samma sätt skall på den yttersta dagen hycklande nattvardsgäster säga: ”Vi åt och drack när du var med” (Luk. 13:26), men Jesus skall då säga dem sanningen: ”Jag vet inte varifrån ni är. Gå bort ifrån mig, alla ni som bedriver orättfärdighet. Där skall ni gråta och skära tänder.”

Tillbaka till Skärtorsdagskvällen. Jesus tog brödet, tackade, bröt det och gav lärjungarna och sade: ”Tag och ät. Detta är min kropp.” Med denna tacksägelsebön välsignade Han brödet och vinet. Han invigde och helgade dessa element såsom medel till att meddela Hans heliga kropp och blod. Det är inte en människas helgande och invigande, som verkar att Kristi kropp och blod mottas med brödet och vinet. Det ord som Herren en gång uttalade, verkar som ett allsmäktigt ”varde”, så ofta församlingen samlas för att hålla den heliga måltiden.

Ännu var inte Herrens Jesu kropp utgiven i döden på korset. Men kraften och verkan av det som skulle ske var redan närvarande för Honom. Samma kropp som skulle hänga på korset, uppstå ur graven och bli upphöjd till Gud Faderns högra sida, gavs lärjungarna och ges även oss till att äta. När Jesus efter sin uppståndelse blåste på lärjungarna (Joh. 20:22), gav Han dem på samma sätt i förväg den Ande, som skulle utgjas över dem på Pingstdagen. Med, i och under det synliga brödet räckte Han dem nu sin kropp såsom en osynlig himmelsk gåva.

Sedan räckte Han sina lärjungar nattvardskalken och sade: ”Drick alla av den. Ty detta är mitt blod, förbundsblodet, som är utgjutet för många till syndernas förlåtelse.” Det blod som på Golgata utgöts för våra synder, är i nattvarden det nya förbundets blod. Det blod som utgöts på korset, skänker oss i nattvarden evigt liv i frid och gemenskap med den försonade Guden.

När Moses bestänkte folket med bockens blod, sade han: ”Se, detta är blodet i det förbund som HERREN har slutit med er” (2 Mos. 24:8). Nya förbundets medlare använder sig av dessa ord med tillägget av de små orden: ”mitt” (blod) och ”nytt” (förbund) (Luk. 22:20). Jesu eget sanna blod stiftade det nya förbundet. Samma heliga och dyra blod som Kristus utgjutit på Golgata till syndernas förlåtelse, har Han i nattvarden gett sina lärjungar att dricka såsom förbundets blod. Och Han ger det ännu idag genom kyrkans hand åt alla dem som kommer till detta sakrament.

*Låt ej tvivel dig förvilla,
Bliv i tron enfaldigt stilla
Vid din Herres eget ord,
Att han sig i döden givit
Och din synd försonad blivit.
Gå så dristigt till hans bord!*

*Så har änglabrödet blivit
Resekost, som Herren givit
Pilgrimer på denna jord.
Här är påskalammet sanna,
Här vi få det rätta manna
Vid det helga nattvardsbord.*

Luthersk psalmbok nr. 785
Amen.